

Κυψέλη: Ο πλανήτης της παιδικής μου ηλικίας

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Οδοιπορικά - Προσκυνήματα

Μεγάλωσα στην Κυψέλη. Ήμουν πιτσιρίκος στην Κυψέλη και έφηβος στην Κυψέλη. Όπως συμβαίνει με τους μεγάλους όταν θυμούνται το μέρος που μεγάλωσαν, η Κυψέλη δεν είναι χώρος για μένα, είναι χρόνος. Είναι ο πλανήτης της παιδικής μου ηλικίας. Μωρό κυνηγούσα πάπιες στο Πι, απέναντι από την Αγορά. Όταν το Πι είχε πάπιες και νερό. Η πάπια ήταν πολύ γρήγορη και γω πολύ μικρός για να φρενάρω.

Ο θεός, ευτυχώς, κατάλαβε ότι στη λίμνη δεν είχε μόνο πάπιες, βούτηξε, με έβαλε μισοπνιγμένο, με τύλιξε στο σακάκι του και με γύρισε σώο στο σπίτι. Άφωνος εγώ από τον φόβο, τουρτουρίζοντας, νερά έτρεχαν απ' τα μπατζάκια του θείου στο πάτωμα. Το νερό στο παρκέ ήταν πολύ μεγάλο έγκλημα τότε, όμως για κάποιον περίεργο λόγο δεν με μάλωσαν, η μάνα μου γελούσε ανακουφισμένη. Πα-πι, το παπί, επέζησα. Ο θεός, πάλι, μπήκε ένα βράδυ στο υπερωκεάνιο «Πατρίς» και χάθηκε 36 χρόνια στην Αυστραλία. Έτσι έχανες τότε τους αγαπημένους σου θείους.

Εγώ μεγάλωνα, παίζοντας στη Φωκίωνος Νέγρη, μακριά από τις πάπιες. Έτσι κι αλλιώς, τη λίμνη στο Πι την έκλεισαν. Τώρα τα παιδιά έπαιζαν στα «σκάμματα», αυτά που στο μέλλον θα ονόμαζαν παιδικές χαρές. Ξιφομαχίες με ξύλινα σπαθιά, όλοι ήθελαν να είναι ο Αχιλλέας, το άγαλμα του λευκού σκύλου ίππευε ο αρχηγός. Φωνάζαμε «φθοιά» στην επίθεση, δεν θυμάμαι τώρα γιατί, αν και καμιά φορά βλέπω Ζήνα. Έτσι κι αλλιώς, εγώ ήμουν με τους Τρώες. Στην Κασταλίας, όμως, άρχιζε η αληθινή περιπέτεια. Όταν δεν ήσουν πια «σπόρος», όταν δεν έπαιζες πια στο σκάμμα, σκαρφάλωνες στα κάγκελα, όπως τα μεγάλα παιδιά, και έμπαινες στη ζούγκλα της Βίλας Βερντέν με τους χιλιάδες μύθους κι ιστορίες που σου έκοβαν την ανάσα. Ήταν γερμανικό αρχηγείο, να οι σβάστικες, τρομακτικό το σκοτάδι, παντού παραμόνευαν κίνδυνοι, χαλάσματα, σκουριασμένα σύρματα, πηγάδια με ατέλειωτο βάθος, υπόγειες καταπακτές, άγρια δέντρα, δηλητηριώδεις τσουκνίδες, ομηρικές μάχες, κρυφτό, γρατσουνισμένα γόνατα, προσοχή, караδοκεί ο τέτανος, έξαψη. Τώρα είναι Δημοτικό σχολείο, κάθε τέσσερα χρόνια που πάω να ψηφίσω, απορώ. Πως μπαίνω τόσο εύκολα, χωρίς να σκαρφαλώσω, χωρίς να συρθώ κάτω απ' τα σύρματα σαν Τζιμ Άνταμς;

Στα μέσα του Δημοτικού, οι δουλειές άρχισαν να γυρίζουν άσχημα, ο πατέρας μου έγινε σκεπτικός στο τραπέζι, έπρεπε όλοι να συνεισφέρουμε, άλλαξα σχολείο. Τέρμα το πούλμαν το πρωί, τα σχολικά και η απογευματινή παραμονή στο σχολείο. 30ό Δημοτικό Σχολείο Κυψέλης. Δημόσιο. Μου φορούσαν τότε κάτι μπλούζες με καφούλια, τζιν με γυρισμένα ρεβέρ, μακριά μαλλιά, πιασμένα με τσιμπιδάκι. Την πρώτη μέρα στο νέο σχολείο, μετά την προσευχή, μ' έστειλαν σπίτι μ' ένα μήνυμα: Στα δημόσια σχολεία τα αγόρια είναι άντρες, δεν φοράνε τσιμπιδάκια. Κλάμα. Κι άλλο κλάμα. Τσιμπιδάκια τέλος. Τα αγόρια της Κυψέλης δεν φοράνε τσιμπιδάκια, μόλις τελειώσει το σχολείο γυρνάνε με τα πόδια, παίζουν μπάλα στη Σικίνου, εξερευνούν τις οικοδομές, αντιμετωπίζουν τους κινδύνους της εποχής. Τον τέτανο και τις ανοιχτές τρύπες του ασανσέρ στα γιαπιά. Καινούργιο Τριακοστό με μεγάλη αυλή στη Φωκίωνος. Μπάλα το βράδυ στο προαύλιο. Ξανά σκαρφάλωμα στα κάγκελα. Μπιράλ στα παγκάκια. Τα βράδια στις ταβέρνες, τη Συκιά, το Γρύλο, τη Θράκα, τρώγαμε οικογενειακά μπριζόλες με πατάτες. Οι μεγάλοι τραγουδούσαν «Άσ' τα τα μαλλάκια σου ανακατωμένα» και μετά «Να 'ταν το 21, να 'ταν μια

φορά». Εμείς αγοράζαμε ηλεκτρόφωνα Τεπάζ. Ακούγαμε “In the year 2525”. Το καλοκαίρι πηγαίναμε διακοπές τρεις μήνες και γυρίζαμε παραμονή που θ’ άρχιζε το σχολείο.

Το Γυμνάσιο δεν είχε δικό του κτίριο. 15ο Αρρένων Κυψέλης. Κάθε χρόνο έβρισκε άλλο κατάλυμα. Επτανήσου, Χανίων, κοντά στη σχολή Ευελπίδων, στο νοσοκομείο της Αεροπορίας στην Κυψέλης. Πρωινά-απογευματινά τμήματα. Α1, Β1, Γ1. Κλασικό - πρακτικό. Εθνικές εορτές. Σημαιοστολισμός. Ο πανηγυρικός της ημέρας από τον κύριο γυμνασιάρχη. Η αρετή των Ελλήνων. Στην Ευελπίδων, εκεί που είναι το πάρκινγκ τότε ήταν η Αλάνα. Ποδόσφαιρο στο χώμα. Έκθεση για την αποταμίευση. Ποδήλατα νοικιασμένα από την Κερκύρας. Έπαινοι στον πρώτο μαθητή. Σολεξάκια νοικιασμένα από την Κερκύρας, βόλτες στο πάρκο. Απουσιολόγος. Στη Στροφάδων ήταν ένα εγκαταλελειμμένο σχολείο. Εκεί έπαιζε η γειτονιά μου. Εκεί άλλαζε κάρτες με ποδοσφαιριστές. Μικροί Ήρωες, Μάσκες, Μυστήριο. Ελ Γκρέκο. Τότε δεν ήταν πολύ κολακευτικό να είσαι καλός μαθητής. Τότε δεν μάλωναν οι γονείς για το ποιο ελληνάκι θα κρατάει τη σημαία. Τότε το όνειρό σου ήταν να παίζεις μπάλα στην ομάδα του σχολείου. Δεξί εξτρέμ σαν τον Χάρη τον Γραμμό. Οι καλοί μαθητές δεν παίζουν μπάλα, είναι φλώροι. Οι απουσιολόγοι είναι σπασικλάκια. Πολύ σκληρό εκείνα τα χρόνια να σ’ αρέσει το διάβασμα. Αν ήθελες την εκτίμηση των συμμαθητών σου, έπρεπε να γυρίσεις πολλά βράδια σπίτι με σκισμένα χείλη, με ματωμένη μύτη. Πιο ματωμένος απ’ όλους τους άλλους, να φοβάσαι λιγότερο απ’ όλους τους άλλους.

Εκδρομές στα νταμάρια στα Τουρκοβούνια. Ασκήσεις ρίσκου. Σκι πλαγιάς πάνω σε πόρτα, τα adrenaline games της εποχής. Οι κλειστοί Ολυμπιακοί στο ερειπωμένο σχολείο της Στροφάδων. Σκι στην εξωτερική σκάλα πάνω σε πόρτα. Ανεβαίνεις στην κορυφή της σκάλας, κουβαλώντας μαζί την πόρτα σου. Ισορροπείς την πόρτα στην σκάλα. Την καβαλάς και κυλάς. Σταματάς δυο ορόφους πιο κάτω, στον αυλόγυρο. Πηδάς ένα δευτερόλεπτο πριν την πρόσκρουση. Η σπειαλιτέ μου. Φοίβος Κυψέλης. Στολές, ποδοσφαιρικά παπούτσια, αγώνες κάθε Κυριακή πρωί. Προπονήσεις στο πάρκο, στην αλάνα. Παγκόσμιο Κύπελλο Μεξικού, Βραζιλία, Πελέ, φαουλ-μπανάνα.

Τηλεόραση αργά τη νύχτα στα σπίτια που είχαν τηλεόραση, μετά, εξακριβώσεις στοιχείων στο δρόμο. Δακτυλικά αποτυπώματα στο τμήμα. Ζ’ Κυψέλης. Μετακομίσεις. Τα διώροφα γίνονται πολυκατοικίες. Δεν μπορείς να έχεις πια, κρυφά, αδέσποτα σκυλάκια και γατάκια στην ταράτσα. Να τους πηγαίνεις κρυφά το φαγητό σου. Κυψέλης, Ευβοίας, Φιλοτίμου, Σκοπέλου. Τυρόπιτες στο Σπιτικό. Ο Αντρέας ο Τρελός. Η φωνή πάγο-πάγο-πάγο. Φαρμακείον του Κυρίου Λέκκα. Γάλα από τον Τσαγκρινό. Ένας αριθμομνήμων στη Φωκίωνος, καθυστερημένος που

έκανε πολλαπλασιασμούς τετραψήφιους με το μυαλό. Ένας φόνος στην Ευβοία, την έσφαξε γιατί τον απατούσε, το αίμα στο πεζοδρόμιο. Κάποιος που τραγουδούσε τα βράδια αργά, όμορφα και δυνατά στον ήσυχο δρόμο, περίμενα τη φωνή του για να κοιμηθώ. Κατηχητικό Αγίου Γεωργίου. Μια φορά. Σώμα Ελλήνων Προσκόπων. Δυο φορές.

Τα παιδιά της Κυψέλης ξεμπέρδευαν γρήγορα και με τις ψαλμωδίες και με τις στολές. Σινεμά. Κυσελάκι, Ριάλτο, Νανίτα, Θερινό Αμπάσαντορ. Η Μαλίτσια από το μπαλκόνι. Κάθε βράδυ ξανά, οι καυτές σκηνές υπολογισμένες με το ρολόι. Κολοσσαίο με τη μαγεία της οροφής να ανοίγει σιγά-σιγά το καλοκαίρι και να βλέπεις ξαφνικά πάνω σου τον ουρανό. Λουζιτάνια, μεσημεριανές προβολές στις κοπάνες. Ρόξυ στην πλατεία Κυψέλης. Κυριακή πρωί, συναυλία ροκ. Διαγωνισμός καλύτερου γκρουπ απ' όλη την Αθήνα. Πρώτη προβολή το Woodstock. Κατέβηκε τη δεύτερη μέρα. Ανατρεπτικόν. Μικρή διαδήλωση έξω απ' το σινεμά. Χαστούκια. Ένας πόντος επιτρεπόμενο μήκος μαλλιών στο σχολείο. Ύπνος το βράδυ με φιλέ. Πρωινή επιθεώρηση με το υποδεκάμετρο. Αποβολές. Στις 45 απουσίες κόβεσαι. Πενταήμερη εκδρομή. Συνθήματα απ' τα παράθυρα του πούλμαν. Έντρομοι καθηγητές, η πρώτη αίσθηση δύναμης, ανυπακοής. 6ο Γυμνάσιο Θηλέων στη Βελβενδού. Βόλτες στη Φωκίωνος. Τα κορίτσια δυο-δυο. Συναντήσεις στο Πι. Βλέμματα.

Τα γυμνάσια αρρένων και θηλέων της γειτονιάς ανεβοκατεβαίνουν άενα τη Φωκίωνος και κοιτάζονται όταν διασταυρώνονται στο Πι. Ραντεβού στον έφηβο, το άγαλμα του πάρκου. Υπόγειο μπιλιαρδάδικο, δίπλα το Νέγκρο, τα πρώτα πορνό. Μπουτίκ Ντάρλινγκ, όπως Κάρναμπι. Δισκάδικα. Έρχονται τα ακουστικά στον τοίχο για να ακούς τον δίσκο. Λαμέρας. Μετά καφετέριες. Στο Σελέκτ, πάνε οι μεγάλοι, τρώνε Σεράνο. Στη Φαίδρα, το Οριεντάλ, την Ερμίνα, εμείς. Η εποχή νες καφέ. Σερβίρεται το φλιτζάνι άδειο, ζεστό νερό, φακελάκια ζάχαρη. Πρέπει να ξέρεις την τέχνη. Χέρια ανακατεύουν όλα μαζί το κουτάλι στο φλιτζάνι. Κλαπ-κλαπ-κλαπ. Γουλιά. Τσιγάρα. Ραντεβού στην καφετέρια μετά τα βλέμματα στο Πι. Βραδινά φιλιά στο πάρκο, ξεκουμπωμένα μπλουζάκια σε γιαπιά. Στην Ανάσταση, το Πάσχα, πάντα στον Άγιο Γεώργιο. Εκεί, θα δεις δίπλα σου τους Ρoll. Είναι Κυσελιώτες και μας κάνουν περήφανους. Όλοι όταν μεγαλώσουμε θα παίζουμε σε συγκρότημα και μαθαίνουμε κιθάρα. Πρόβες σε υπόγεια της Σποράδων. Σύρματα απλωμένα από ταράτσα σε ταράτσα, πομποί αγορασμένοι από το Μοναστηράκι, από τη Βάση, ραδιογωνιόμετρα, A112. Αφιερωμένο εξαιρετικά σε δυο γλυκά μωρά που διαβάζουν για τις εξετάσεις. Dual αντί Terraz. Stones αντί Albano. Συναυλίες στο Άλσος. Πάρτι, μπλουζ. Οι πρώτες μικρές έξοδοι έξω από τα σύνορα, στα περίχωρα. Πλατεία Καραμανλάκη. Στοά Μπρόντγουεϊ, μικρά μαγαζιά με αφίσες Why?. Ναουμ, στενά πουκάμισα, μεγάλοι γιακάδες. Problem, Κούντα. Εθνικές εορτές στο

Καλλιμάρμαρον. Γιουχαίσματα. Φροντιστήριο πανελλαδικών. Με τα πόδια. Σπετσών, Μαυροματαίων, Εξάρχεια. Επιστροφή από το πάρκο. Νομική. Υπόγεια στη Σπετσών. Φοιτητικές γκαρσονιέρες. Αφίσες, καφάσια – βιβλιοθήκες, στρώμα στο πάτωμα, κεριά. Κορίτσια. Πόκερ. Μαντράξ. Πικ-απ. Στο ασανσέρ, ο αστυφύλακας του πάνω ορόφου, επιτιμητικό βλέμμα στα μαλλιά: πες στον πατέρα σου ότι αυτά είναι ο προθάλαμος της ακολασίας. Νοέμβριος του '73.

Κάποια στιγμή που καταφέρνω μετά από μέρες να γυρίσω στην Κυψέλη, αυτόματα παίρνω τη Σπετσών. Αυτός ο δρόμος είναι μέχρι τώρα για μένα η δίοδος, το πέρασμα από την Κυψέλη της ασφάλειας των παιδικών μου χρόνων, στην Αθήνα, το κέντρο, τη ζωή της ενηλικίωσης. Σπετσών για το φροντιστήριο, Σπετσών για τη Νομική, Σπετσών πίσω στο σπίτι. Είναι βράδυ, τρέχω σκυφτός, στην αρχή της, από το πάρκο, και ξαφνικά σταματάω, άφωνος. Κοιτάζω τον δρόμο μου, από τον Πανελλήνιο μέχρι επάνω την πλατεία, κάτι έχει περάσει σαν σε ταινία επιστημονικής φαντασίας και τα αυτοκίνητα κι απ' τις δυο πλευρές του δρόμου είναι ισοπεδωμένα μέχρι τη μέση, ανέπαφα τα υπόλοιπα μισά. Στη Σπετσών δεν χωράνε τανκς. Απ' όσα έχω δει αυτές τις μέρες, η εξωπραγματική αυτή εικόνα σημαδεύει τον χρόνο μου. Η γέφυρα έχει κοπεί, η επιστροφή στην Κυψέλη έχει τελειώσει, δεν είμαι πια παιδί, μεγάλωσα, αρχίζει η ενήλικη ζωή μου.

Από τότε στη γειτονιά μου πάω μόνο ως επισκέπτης των δικών μου. Χρόνια ολόκληρα έβλεπα την Κυψέλη να μεγαλώνει, να γερνάει μαζί τους. Τα τελευταία χρόνια ξαφνιασμένος παρατηρώ μια νέα ζωή στους δρόμους της. Νέα παιδιά προσπαθούν να επιδιορθώσουν παμπάλαια αυτοκίνητα, περίεργες γλώσσες ακούς στις έβγες στις γειτονιές, στα ψιλικάτζίδικα μελαψά πρόσωπα σου δίνουν τα τσιγάρα και χαμογελαστά λένε «ορίστε, ευχαριστώ». Ρωσάκια πάνω σε ποδήλατα, αλβανάκια παίζουν μπάλα, μαυράκια σφυρίζουν στις γωνίες, σε λίγο θα μεγαλώσουν, θα ξεφοβηθούν, θα βγουν από τα στενά, θα μπουν στη Φωκίωνος, θα συναντάνε τα κορίτσια στο Πι. Δεν θα μπορούσα να σκεφτώ κάποιο πιο ταιριαστό μέλλον για τον πλανήτη της παιδικής μου ηλικίας.

Πηγή: athensvoice.gr